

74/08

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu za utvrđivanje ustavnosti Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine, na osnovu člana IV.C.10. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, nakon provedene javne rasprave, na sjednici održanoj 4. novembra 2008. godine, donio je

PRESUDU

1. Utvrđuje se da odredba člana 1. stav 1. tačka a) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 43/08) nije u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, jer se federalna vlast i kantoni, čija je ovo također nadležnost, nisu dogovarali u skladu sa članom III.2. i III.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.
2. Odbacuje se zahtjev za ocjenu ustavnosti ostalih odredaba Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 22/06 i 43/08).
3. Izuzetno, odredba iz tačke 1. izreke presude, može se primjenjivati na privremenoj osnovi do 10.12.2008. godine.
4. Presudu objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH".

Obrazloženje

Jedna trećina delegata u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: podnosioci zahtjeva), podnijela je, dana 31. jula 2008. godine, Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud Federacije), zahtjev za utvrđenje ustavnosti Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine, sa izmjenama i dopunama, a posebno člana 20. (u daljnjem tekstu: Zakon).

Podnosioci zahtjeva su istakli da se osporenim Zakonom, između ostalog, osiguravaju sredstva za isplatu naknada nezaposlenim, demobilisanim borcima što, prema Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, predstavlja domen socijalne politike, čije je rješavanje u zajedničkoj nadležnosti federalne i kantonalnih vlasti. Prema tvrdnji podnosilaca zahtjeva, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, kao predlagač Zakona, ovu problematiku je trebala riješiti zajedno sa kantonima, dogovarajući se na trajnoj osnovi. Nadalje, navode da se u konkretnom slučaju zaobišlo Federalno ministarstvo finansija/Federalno ministarstvo financija Sarajevo, kao resorni organ, koje je izrazilo negativan stav za donošenje ovog Zakona. Podnosioci zahtjeva posebno su skrenuli pažnju na član 20. Zakona, prema kojem se raspodjela prihoda sa jedinstvenog računa kantonima i jedinicama lokalne samouprave vrši prema broju prisutnog stanovništva, a ne prema popisu iz 1991. godine, kako je to propisano Amandmanom LI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine.

Kako je sporni Zakon, usvojen bez dogovora sa kantonima, podnosioci zahtjeva su predložili da Ustavni sud Federacije, nakon provedenog postupka, utvrdi da je Zakon, a posebno član 20. u neskladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, te zatražili da se isti ukine iz pravnog poretka Federacije Bosne i Hercegovine.

U ovom postupku ocjene ustavnosti, na osnovu člana 39. stav 1. i 2. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 6/95 i 37/03), stranke su: ovlašteni podnosioci zahtjeva - jedna trećina delegata u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, na osnovu ovlasti iz člana IV.C.3.10.(2) a) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, te organi federalne vlasti koji su donijeli osporeni zakon - Predstavnički dom i Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

Na osnovu člana 10. i 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, dana 2. septembra 2008. godine, Ustavni sud Federacije je pozvao protivne strane u ovom postupku da se izjasne o navodima podnosilaca zahtjeva. U ostavljenom roku traženo očitovanje nije prezentovano.

Na javnoj raspravi održanoj dana 4. novembra 2008. godine, punomoćnik podnosilaca zahtjeva u cijelosti je ostao kod postavljenog zahtjeva.

Ispred Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i pored uredno dostavljene obavijesti, nije pristupio niko. Punomoćnici Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, prisutni na javnoj raspravi, nisu osporili podneseni zahtjev.

Nakon provedene javne rasprave Ustavni sud Federacije donio je odluku kao u izreci iz sljedećih razloga:

članom III.2.e) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisano je da je u zajedničkoj nadležnosti federalne i kantonalnih vlasti, između ostalog, i socijalna politika. članom 1. stav 1. Zakona iz tačke 1. izreke ove presude propisano je da "Prihodi sa jedinstvenog računa koji pripadaju Federaciji, raspoređuju se i to: a) "Budžetu Federacije privremeno na ime finansiranja naknade demobilisanim nezaposlenim borcima 3,05% od ostvarenih prihoda do roka važenja Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", broj 61/06)".

Po ocjeni Ustavnog suda Federacije raspodjela javnih prihoda za finansiranje naknade demobilisanih nezaposlenih boraca predstavlja domen socijalne politike.

U skladu sa članom III.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine nadležnosti iz člana III.2. mogu biti ostvarene zajednički ili odvojeno, ili od strane kantona koordinirano od federalne vlasti. U pogledu ovih nadležnosti kantoni i federalna vlast dogovaraju se na trajnoj osnovi. U vršenju ovih nadležnosti, kada se radi o zakonskim i drugim propisima koji su obavezujući na području cijele Federacije, federalna vlast će postupati uzimajući u obzir kantonalne nadležnosti, različite situacije u pojedinim kantonima i potrebu za fleksibilnošću u provođenju. Kako se radi o zajedničkoj nadležnosti Federacije i kantona, Ustavni sud Federacije je utvrdio, da u konkretnom slučaju, prilikom donošenja osporenog Zakona, nije postupljeno u skladu sa članom III. 2. i 3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, što odredbu člana 1. stav 1. tačka a) Zakona iz tačke 1. izreke ove presude čini neustavnom.

Presudom Ustavnog suda Federacije broj U-13/06 od 13.9.2006. godine utvrđeno je da odredbe čl. 3., 6., 12., 13., 16., 20., 21. i 22. tog Zakona nisu u suprotnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Kako je Ustavni sud Federacije već odlučio o ustavnosti navedenih odredbi Zakona, to se u ovom dijelu radi o presuđenoj stvari. Primjenom člana 26. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine i člana 38. stav 2. alineja 3. Poslovnika o radu Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 39/04), zahtjev za ocjenu ustavnosti osporenog Zakona u ovom dijelu je odbačen.

Ustavni sud Federacije se nije upuštao u ocjenu ustavnosti preostalih odredaba Zakona, s obzirom da podnosilac zahtjeva nije u zahtjevu, niti tokom javne rasprave, naznačio odredbe Ustava Federacije Bosne i Hercegovine koje su povrijeđene, niti je zahtjev u tom pravcu obrazložio ili argumentovao.

Iz ovih razloga, Ustavni sud Federacije je primjenom člana 38. Poslovnika o radu Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine zahtjev za ocjenu ustavnosti ostalih odredaba Zakona odbacio.

Cijeneći značaj osporenog zakona, Ustavni sud Federacije je, primjenom odredaba člana IV.C.12. b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, odlučio da se odredba Zakona iz tačke 1. ove presude može primjenjivati najkasnije do 10. decembra 2008. godine.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije donio je jednoglasno u sastavu: mr. Kata Senjak, predsjednica Suda, Sead Bahtijarević, mr. Ranka Cvijić, Domin Malbašić, Aleksandra Martinović, prof. dr. Kasim Trnka i mr. Faris Vehabović, sudije Suda.

Broj U-18/08
4. novembra 2008. godine
Sarajevo